

Előfizetési feltételek

helyben hárhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyedévre . . . . . 3 kor.

Egyes szám ára . . . . . 16 fillér.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők: Főtitár 38 szám földszint. — Értekezni lehet naponta d. e. 10—12 órákban. Előfizetések és hirdetések a lap kiadóhivatalába Könyvnyomda és Papírnyomda r. t. küldendők. Kiadóhivatali megbízott Szigeti Béla főkönyvelő. Egyes számok kaphatók: Földes Ede, Óirner József és Grünfeld Dávid kereskedésében.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Nagyenyedi krónika.

Írta: Solymosi Elek.

Itt van például a nagyenyedi kereskedelem. Arról beszélnek a mi nincs. Mert hiszen olyan kereskedelem, a melyt Enyed produkál, aránylag tán még a havasok közt is található. A napi szükséglet egyszerű kielégítését a szó közgazdasági értelmében nem lehet kereskedelemnek nevezni. Azért, a mért X. Y. és Z. ellátják Enyed és vidékét túvel, czérnával, kapával, kaszával, kocsikenőccsel és petróleummal s a miért felhalmoznak egy csomó pamukot, czifrakendőt és fersingnek valót, azért Enyedet még legkevésbé sem lehet a megye kereskedelmi központjának tekinteni. Sehoh a világon nem találtam kevesebb kereskedői szellemet, mint az én Enyemen. Alsó-Fehér vármegye népe tündöklik az ősi erényekben, a hazafiasságban, a tudományok kultuszában és mindenféle nemes tulajdonságokban, de a kereskedelem iránt való érzeke tán még a zéruson is alól áll.

Enyed és vidékén terem a sok jó bor, a sok izletes gyümölcs. Itt van a tejek királya, a bivaltej s a török ideálja az örda. A kolbászt, májast és tündöst sehoh a világon — tehát Debreczenben, Kismárkon, Gótában, Frankfurt és Párisban — sem készítik oly jól, mint Nagyenyeden. De azért ki hallott erről valaha?! Ne adj Isten, hogy valakinek az a gondolata támadjon, hogy ezt a lokálisan speciális szakértelmet, ezt a tudást és ezt az ipai vezetőképességet a világ bírálata alá kellene bocsátani. Debreczen, a maga gyomortelhelő kolbászával elárasztja az egész világot s az a nagyenyedi kolbász, a melyet a legkényesebb gourmand — még egy francia ebéd után is élvezni tudna — az eltűnik a kereskedelmi energiahiány sötét árnyékában.

Megterem a jó bor, a jó gyümölcs s a tulajdonos kénytelen elpredálni, mert nincs egy kereskedelmi szövetkezet, a melynek kötelessége legyen gondoskodni a piacokról.

A feladat tehát világos. Alakítani kell egy kereskedelmi szövetkezetet, a mely megvegye a megyei sertésfelesleget, s ha kell, rendezzen be egy hízlatot; alakítani kell egy szövetkezetet, a melynek legyenek pincczei, gyümölcsraktárai s a bivaltej értékesítéséhez való sajtkészítő felszerelése. S meg lesz az alsófehérmegyei kereskedelem és az esőhiány által soha sem alterálható biztos pénzforsrás.

Es ha már hivatalos, és a szülőföld iránt való szeretetből beleműködveleködöm az enyedi dolgokba, hadd szóljak egy pár szót a napirenden levő vízvezeték kérdéséhez is.

Hogy a városnak ehhez a kérdéshez nincs elegendő érzeke, azon, már ez előtt negyven esztendővel is megbotránkoztam. Egy város, a mely tömegével s műveltségével fogva igényt tarthat az előkelőségre s mindig nagy súlyt helyezett a nagyszabású intézetek betelepítésére (főtanoda, vinczellérképezde, katonai laktanya, állami fegyház, megyei kórház), az a város, a mely nem fizet pótdátot, csak a szegényérzet meá culpájával valhatja be, hogy ötven esztendőig tette felre a vízvezeték és ezzel kapcsolatos csatornázás kérdését. Hiszen ez nem luksuskérdés s nem is kényelmi igény, a mint némelyek feltűntetui szeretik, hanem egyszerűen tisztasági, tehát közegészségügyi kötelesség, a mi elől elzárkózni — a mai korban — nem egy híres városnak, de még egy putriban lakó koldusnak sem szabad.

Mert a polgárok nem akarnak pótdátot fizetni, az nem lehet komoly ok. Hiszen — a magam részéről — én még törzsadót sem szeretek fizetni. Nem is fizetek soha a míg — nem muszáj. De a mikor arról van szó, hogy a hazának és a városomnak (az én édes szülőföldemnek) becsületbeli tartozásai vannak, akkor fizetek mint a kötes, vagy — ha nem tudok fizetni, hát akkor három egyenlő részletben — maradok adós. Bocsánat. Az ember nem állhatja meg, — ha adóról, vagy egyáltalán fizetésről

van szó, hogy ne könnyítsen magán egy kis tréfával, mert hiszen a tragikumot kultiváló finánczot soha sem szabad tréfa nélkül képzelni. Beszéljünk komolyan. Hisz lehetnek esetek, mikor pótdátot elkerülésének még a szándéka is frivolság számba megy. És ha becsületbeli tartozásról van szó, a pótdátot nem elkerülni, de felajánlani kell.

Sokkal jobb, ha szükségletünket pótdátával fedezzük, mintha belekeveredünk az adósságok tömkelegébe. Sokkal jobb, hogyha az adósságok révén támadt kamatfizetés többletet a szükségleteimre fordítjuk.

Ime az általánosságban felvetett elvek s az én szerény nézeteim. Elvek és nézetek, a melyek nincsenek személyekhez czimezve.

Az oklevéllel nem bíró gazdatisztek

„gazdatiszti gyakorlati vizsgájára” vonatkozó szabályzat. (Kiadatott a m. kir. földművelésügyi miniszter 1904 évi május hó 18-án 46001 sz. alatt kelt rendeletével.)

1. A gazdatiszti gyakorlati vizsga célja, az oklevéllel nem bíró gazdatiszteknek oly bizonyítvány megszerzésére módot nyújtani, melynek alapján az 1900. évi XXVII. t. cz. 25. §-ában foglalt, illetve felsorolt birtokokon az 1906. év után is akadálytalanul alkalmazhatók legyenek.
2. Ezen vizsga letételére csakis azon magyar honos-ságu, oklevéllel nem bíró gazdatisztek tarthatnak igényt, kik a törvény életbe léptetése (1901 évi május 1.) előtti, legalább 5 évi szolgálatot (gazdasági gyakorlatot) igazolni képesek.
3. A gyakorlati vizsga anyagát mindazon, a gazdasági gyakorlat terébe vágó szakkérdések képezik, melyeket egy okszerűen kezelt gazdaságban működő gazdatisztól méltán meglehet követelni. Ezek alapján a vizsga anyagát a növénytermelés, állattenyésztés, jóságkezelés és berendezés keretébe vágó kérdések fogják képezni.
4. A gyakorlati képesítő vizsga két ízben és pedig az 1904/5. és az 1905/6 évi téli idény alatt a debre-

TÁRCZA.

Talán, vajjon.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —

Írta: Szabó Károly.

Szép nyári est volt; a csillagok ezrei reszketve fénylettek a magas ég végtelen bolthajtásán. A hold halvány sugara átszűrődött a kertelés nyílásain, melyhez három oldalról léczes kerítés volt építve. Erre a mesteri kezekkel apolt vadszölő indái már annyira felkusz-tak, hogy egész lugast képezett, hová a kekes feny csak alig lövelt be, ennek belsejében egy sugár nő alak pihent.

Közepes termetű, szőke volt, aranycsillogású selyem hajjal és sötétkék szemmel, melyben az égi tisztaság kifejezése fénylett. Arcvonásainak tisztaságát még inkább nevelte a szerénységgel vegyült bámulat, mely egyedül tiszta szüzek kiváltsága.

Arcza tiszta volt, mint fehér lilium és rajta semmi sem látszik e földről származni. Ezen égi szépség lát-tára semmiféle vágy sem támadhatott az ember keblében, ha csak nem az, hogy kezét imádására kulcsolja össze.

Folyvást ábrándozó volt, de szomorú soha. Keveset beszélt, elpirult és szemeit lesütötte. Mintha csak ilyenkor zavarta volna valami és gondolatait vontatna az égtől.

Egy különös sajátága még inkább emelte búbáját. Mindig és egészen fehérbe öltözött.

Anya, buzgó vallásos nő, szentelte őt e színnek, mely az ártatlanság és erény jelvénye. Eruha annyira kiemelte bájait, hogy lehetetlen volt őt más színben képzelni. Kényelemmel hordta mindig magával fátyolat, melyen soha se tűrt meg egy porszemet sem. Hófehér ruháját semmiféle szenny sem érthette, annál kevésbé lelkének változatlan tisztaságát.

Lényében önkénytelen gyöngédség rejtett. Egy Isten

alkotta tökéletes nő, kinek ajkáról még a fedés is kellemesen hangzott volna el.

Elégelj meg nyajas olvasó azzal, mit egy ifjú szerelmének bálványáról írtam. Többet a szépből, jóból nem tudok. Ha te tudsz még többet az igaz jellemzésére, gondold-hozzá, gyönyörködtess szívedet és szemedet, mi csak nevelni fogja alakom érdemet.

A langyos szellő, mely játszva himbálta fűtjeit, a lugast körülövező kis kert változatos színű virágjainak felséges illatát, a falu szegényes, csak faoszlopokon függő harangjának bus hangját repítte felé.

Gyorsan libegő keble gyönyörrel szívta magába a légeltet balzsamát: szemeit egy nyílason az ég csillagaira emelte, míg lelke messze szállt álmodozni rólad örök, őszinte, tiszta szerelem . . .

E pillanatban léptek dübörgése riasztja fel. Deli ifjú bontakozik ki a vadszölő indák mellől. A leány reá ismert kedvesére s dobogó szívvel susogja magának, ó az! Az édes és ezerféle érzés neme hol tűszikrátt szórt lelkére, hol fagyasztó rettegés fogta el tagjait.

Néhány percze a pillanat varázsa mindkettőt meg-némítá. Végre is a leány szelid, de igéző tekintete szóra batoritá az ifjut.

Mint ki heves csatára készen áll, dagadt kebelével, de nem riadó, hanem egész lényében lelkileg is rabbillinsbe ejtett fátyolozott halk hangon mondá: Százszor, ezer-szer mondád nekem, hogy szeretsz s ilyenkor, ha arra kértelek, légy enyém, szemeidet lesütötted és hallgat-tál, használatlan kertem hívd szívedet segítségül, ez meg-tanít beszélni, nem szóltál; ha kezeidet megragadva imádatlaltt mondám, hogy add azokat nekem, újra el-borult lelked tükre, melynek fényén át annyiszor lát-tam felém sugározni boldogságomat.

Kincsem! édes szerelmem, mondj mit tegyek, hogy megnyerjelek, hogy a világ előtt enyémnek mondhas-salak örökre?

Drága aranyosom! örök mindenem, én nem ismerem anyi akadályt, küzdelmet, a mennyit le ne győznek szerelmedért. Oh! kérlek engedj meg, hogy kövessen

keblemben forrongó szívem vágyait, vagy áldozzak lel-kem egyedüli bálványának és aztán te légy dicsőséges munkáim tündöklő koronája. Ha ifjú lelkemnek vágyai, álmai valósulva lesznek, te légy a jutalom édesem. Kín-cset, mesés vagyont gyűjtök, melylyel királyi kenyel-mezet biztosítom. Feny és pompa, öröm és vigás, miu-den, minden, mit egy halandó óhajthat, környez majd mindenütt; az emberek vetelkedve keresik barátságodat! Hajlongva lesik kegyes pillantásodat s az a hatalom, mely a gazdagsággal jár együtt, gyönyörrel tölté be mindkettőnk szívét. Szolgák csoportja vesz körül, kik hódolva várják parancsait, alázatos tisztelettel hajolnak meg előttd s boldognak érzi magát, ki szolgád lehet. Kedvesem! bejárom a hír mezejét és majd dicsőség-gel terek vissza. Az egész világ bámulatát, tiszteletet és elragadtatását vivom ki számunkra, koszorúimból oly fény sugárik ki, hogy a ki tán kicsinylőleg belenez, megvakul.

A lány boldognak és büszkének érzi magát. Boldog volt, hogy ily szenvedélyt ébreszthetett annak szívében, kit szeretett; büszke, hogy az övéhez érdemes érzel-meket fedezett fel benne.

Áldozata kelepceében. A leány vele született nagy-lelkűségével az ifjú óhajának magát alávetette. Hall-gatta némán, hogy egész szabadságát szabadon élvez-hesse.

Te nem felelsz? Miért vagy oly hallgatag? Nem ismered azt a boldogságot, mit egyedül a dicsőség képes nyújtani; nem ismered azt a gyönyört, mit egy lelke-sült tömeg eljenzése adhat; nem álmotdál a csodás mámorról, melybe ezreknek tapsai ringatnak? Nem ki-vánsz boldogságot, mely alatt egy fontos és tökéletes üdvöt keli értünk, minden bánat, aggodalom és nyug-talanság nélkül. Ne higgy azoknak, kik úgy vélekednek, hogy boldogság nem létezik e földön.

Tekints reám és nézd, hogy a már feltett pusztá gondolatra is miként lángol szemem, mint dobog kebl-em; ereimben a vér lázasabban kering s megmagya-rázhatatlan kéj járja át egész valómat, mely ellenáll-

czeni, szükség esetén még más m. kir. gazdasági tanintézetnél ezen célra kiküldendő „vizsgáló bizottság” előtt tartatik meg.

A vizsgáló bizottság áll: a gazdasági tanintézet igazgatójának elnöke alatt, a növénytermelési, üzemtani és állattenyésztési tanszék tanáraiból és három gyakorlati gazdából, kiknek kijelölése iránt a földművelésügyi miniszter intézkedik.

A vizsgáló bizottság az elnöknek arra a kérdésére szavaz: „jó eredményű-e” tette-e le a vizsgalattévő a vizsgát vagy sem.

A vizsgaeredmény felett a 6 bizottsági tag szavazata (egyhangú vagy szavazattöbbséggel) dönt. Az elnök csak is szavazategyenlőség esetén szavaz.

A vizsgáló bizottság többségének szavazata ellen felelkezés nincs.

A vizsgakérdéseket a bizottság szaktanár tagjai teszik, de azért a bizottság gyakorlati gazdáinak is jogukban áll, amennyiben ezt kívánatosnak látják egyes kérdéseket feltenni.

A „nem megfelelő eredménnyel” vizsgát tett jelöltek újabb vizsga letételét nem kérmezhetik vagyis javító vizsgának helye nincs, de a vizsgán jelenlévő miniszteri biztosa a vizsgázónak más bizottság előtt újbóli vizsgálatra bocsátását kívánhatja.

5. A vizsga letételének engedélyezését kérelmező folyamodványok, az esetre, ha folyamodó a vizsgát 1904/5-iki idény alatt kívánja letenni, legkésőbb 1904. évi augusztus 31-ig, az esetre pedig ha az 1905/6-iki teli idény alatt kívánja letenni, legkésőbb 1905. évi augusztus 31-éig küldendők be a debreceni m. kir. gazdasági tanintézet igazgatóságához.

Később érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Az egykoronás belyeggel ellátott kérvényekhez melékelni kell:

a) Az előképzettséget igazoló iskolai bizonyítványt.
b) A gyakorlati működést igazoló bizonyítványt, melyben fel kell tüntetnie lennie, kinél, mely idő óta, mily állásban és címmel, mily gyakorlati eredménnyel szolgált az illető.

Ezen bizonyítvány hitelességét hatóságilag is igazoltni kell.

c) Illetőségi (esetleg honossági) és erkölcsi bizonyítványt.

d) Esetleg szaktanulmányokat igazoló bizonyítványt. A folyamodvány mellékleteit képező okmányoknak, a mennyiben azok nem az illeték szabályok szerint kellőleg bélyegzett okiratok és írományok lennének (ill. díjjegyz. 73 tételjegyzet) 30 filléres bélyegjegyek-

kel kell ellátva lenniük. A kérvényben folyamodó megjelölheti, hogy az esetben ha a vizsga több gazdasági tanintézetnél tartatnék meg, azt melyik intézetnél (Debreczen, Kassa, Keszthely, Kolozsvár) kívánja letenni s ezen kívánása a lehetőséghez képest figyelembe fog vétetni.

6. Az előző pontban kitűzött határidőig beérkezett folyamodványokat a tanintézet igazgatója átvizsgálja, és ennek alapján folyamodót a vizsga engedélyezéséről értesíti s egyuttal tájékoztatja az iránt, hogy a mennyiben segédkönyveket kíván használni, mily segédkönyveket használjon.

Elutasítás esetén a folyamodónak jogában áll az értesítés kézbesítését követő naptól számított 15 nap alatt a földművelésügyi miniszterhez felelkezni.

7. A beérkezett folyamodványok átvizsgálása után a tanintézet igazgatója legfeljebb 30 nap alatt jelentést tesz a földművelésügyi miniszternek arról, hogy hanyan jelentkeztek vizsgára és egyuttal javaslatot tesz arra nevez, hogy a jelentkezés sorrendje szerint hany csoportban tartassanak a vizsgák. Ezen javaslat alapján a földművelésügyi miniszter a vizsgáló bizottság, vagy bizottságok összeállítása és a jelentkezők beosztása iránt intézkedik. Az erre vonatkozó rendeletnek beérkezése után az igazgató a kimutatást, melyben a vizsganapok és a vizsgázók nevei vannak feltüntetve, minden egyes vizsgáló bizottsági tagnak megküldi.

8. A vizsgára jelentkezőket az illető tanintézet igazgatósága a vizsga napjáról íveteli elismervény mellett legalább két hónappal előbb értesíti.

9. A vizsga nem nyilvános, vagyis azon a bizottsági tagokon és a miniszteri biztosa kívül más jelen nem lehet.

10. A ki a kitűzött vizsganapot önhibájából előzetes kellő igazolás nélkül elmulasztja, újabb határidő kitűzésére nem tarthat igényt.

11. A gyakorlati képesítő vizsgáért 35 korona vizsgadíj az illető tanintézet penztárába előzetesen befizetendő. A vizsgadíj a vizsgáló bizottság tagjait illeti egyenlő arányban.

12. A ki a vizsgát „jó eredménnyel” letette, erről a vizsgáló bizottság tagjai által aláírt „Bizonyítvány”-t kap. A bizonyítványért két korona belyegdíj és két korona kialltási díj fizetendő; utóbbi az irrodatisztet illeti.

13. A vizsgázók részére külön anyakönyv nyitattik és vezetetik, melyben az illető neve, születési helye és éve, állása és a vizsga eredménye bevezetetik és nyilvántartatik.

hatatlanul ragad feléd, tündérvilágom. Ha odajutottam ugy-e akkor szeretni fogsz, ugy-e akkor enyém lesz? Ugy-e akkor méltó leszek szeretetedre? Az ifju gyönyörtől reszkette ölelé át szép kedvesét, távolról bus szerelmi ének rezgett át a tiszta légen és a leány egy képet látott maga előtt, mikor szeméit az ég csillagaira emelte; egyszerű nádas ház, egyszerű lakókkal; csendes élet tiszta boldogsággal, a hol nincs fény, pompa hatalom és dicsőség . . .

A langyos szellő játsza hímálta fürteit tovább s lelke belemerült a bűbajos idyllbe, melyet a képzelet olyan élénken varázsolt eléje, s aztán azt gondolta: ha te értened ezeket, akkor . . . talán?

* * *

Fény és pompa ragyogta be a szép és tágas szalont; a magasan függő csillár reszkette sugarik szét és megvilágítja az ablak fölket, hol csodás délővi növények pompáznak. Közöttük mester alkotta szökőkú van elhelyezve medencével, melynek ragyogó vizesöppeiben aranyhalak élénken játszadoznak. A vakító fény megalja a kalitkában gubbasztó madarat s nemakarva is énekelni kezd.

Gyönyörű tájkép! Az emberek meglópták az Isten alkotta szép természetet.

Távolabb a terembe vig nevetés, csengő szép ének, taps és zene hallik.

Egyszerre ruhasuhogás zaja vegyül a nesztelenségbe; kipirult arcokkal, akadozó lélekzetvétellettel siet valaki be, óvatosan körültekint és csendesen oson a már említett viragsoport köze. Mellfodrait lázas sietséggel tepi szét, hogy a hús lég balsamát szabadabban szívhasssa; hajfürtjeit szabadon eresztí, hogy elfedjék héfcher kebeit. Egyik karjára hanyagul dől pihenni; szeméi szikráznak, felig nyitott ajkai ingerlőek.

Újra léptek zaja. A szép leány láthatólag összerendezzen, érzi, hogy szíve hangosabban, erősebben dobog.

Halvány, de szép ifju közeledik; tétovázás nélkül

lép melléje: Emma! lekem királynéja, hitem bálványa fogsz-e engem szeretni? Ismered-e édesem azt a szerelmet, a mely szemmel is minden. A melyik nem ismer hirt vagyont és dicsőséget, csak csupán boldogságot.

Angyalom! jöjji velem, légy egyedül az enyém. Fesőtí völgyek ölen tiszta kis szalmás kunyhóm van; beszédes patak folyja körül, nyíló rózsabokrok között szabad madár énekel. Mondj le a világ neveltséges húságairól, a mely futó fény, elmuló színtelen buborék; szeres és szerettessek ez az élet, ez az örökkevalóság.

Miért ne mondanál le a zajról, ha csend kinalkózik? Miért ne a faradságról, ha nyugalmat talalsz?

Miért ne a küzdelemről, ha szebb a béke?

Kedvesem! Minek futni a boldogság után a nagyvilágba hiszen az csak egy kis helyen lakik. Minek hívni fel az emberek irigységét, bosszuját ellenünk, mikor a barátságot szeretjük?

Én nem akarok látni senkit, hogy engem se lassanak; nem akarok csodálni senkit, hogy téged csodálhassalak. Jöjji velem, szeress engem; meglátod, hogy a boldogságunk milyen kevésre van szüksége.

Az ifju eléje terdelt és csókjaival halmozta el a kis fehér kezeket.

A távoli teremből újra felzúgott a tapsvihár, az éljenzés. A zene tust adott, az emberek elragadtatva zajongtak.

A dicsőség aratta koszoruját.

A leány szeméi megvillantak, a mint a reszkető csillarra emelte. Pokoli tűz sugárzott ki azokból. Többé nem hallotta, hogy az ifju mit beszél, lelke elszállott a fény, hir részegítő mámorába . . . és azt gondolta, ha te értened ezeket, akkor vajjon . . . ?

Bolongjatok tovább is ti bujdosó csillagok, ha majd összehoz a vonzerő, mely lelketek rokonságában rejlik, akkor boldogok lesztek . . . vajjon?

Vegyes hírek

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése f. évi június hó végével lejárt és a kik még hátralékban vannak, hogy előfizetésüket megújítani illetve kiegyenlíteni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Munkatársainkat, különösen vidéki levelezőinket pedig arra kérjük, hogy vidékükéről szóló közérdekű hírekkel és közleményekkel minél gyakrabban keressék fel szerkesztőségünket.

— **Fölmentés és kinevezés.** A hivatalos lap vasárnapi száma jelenti, hogy a király megengedte, hogy friedrichi Fritz Pál főbányatanácsos, a marosújvári főbányahivatal főnöke, saját kerelmére állandó nyugatomba helyeztessek és Schmidt László bányatanácsost, az akna-szlatinai főbányahivatal főnökét, főbányatanácsossá nevezte ki.

— **Ref. gimnáziumok állami segélye.** Az 1904. évi költségvetés szerint a következő ref. gimnáziumok részesülnek állami támogatásban: Bekés 20,000. Budapest 36,000. Csongó 31,400. Gyöngy 9,000. Hajdunánás 14,000. Hódmezővásárhely 32,000. Karczag 14,000. Kecskemet 22,000. Kisújszállás 32,000. Kolozsvár 24,000. Marosvásárhely 16,000. Marmarossziget 32,000. Mezőtúr 24,000. Miskolc 30,000. Nagykőrös 26,000. Papa 32,000. Rimaszombat 32,000. Sepsiszentgyörgy 32,000. Szászváros 32,000. Szatmár 32,000. Székelyudvarhely 28,000. Zilah 30,000 koronával. 22 iskola kap tehát összesen 58,000 koronát. Ezek között nincs a debreczeni, halasi, hajduböszörményi, kunszentmiklósi, nagyenyedi és a sárospataki ref. gimnáziumok.

— **Kánikula.** A tartós meleg és száraz, esőtlen időjárásunkat a forró hőség követte. A mezőn mindent felpertszel a forró nap. Az emberek eső után alhoznak, mert mely aggodalom tölt el mindenkit, hogy mi lesz? Könyöül-e rajtuk az égi gondviselés, ad-e esőt. A buza szárad, a tengeri összesel, egyéb terményeink nem fejlődnek, a takarmányfelek pedig teljesen elpusztulnak. — A legelők koparok, a marhaállományuk nincs eltetoje. Ezen veszely láttára a földművelésügyi miniszter intézkedett, hogy a különleges pótló takarmányfeleket, melyek kora es késő ősszel es ugyanugy tavasszal természetök, a néppel megismertesse és e célból ezeknek leírásával füzeteket küld mindenkinek ingyen, kik odafordulnak. Ugy gondoljuk, talán legjobb volna, ha a vármegyei gazdasági egyesületek és a községek előjárói terjesztenek azoknak megismerését, mert így közvetlenebb érintkezéssel több haszna, eredménye lesz a kísérletezesnek.

— **Népes az uszodánk.** Meleg napjainkban ugyan csak vig élet van az uszodában. Neha még kicsinynek is bizonyul, annyi a vidám lubiczoló, különösen a délutáni órákban. Egyszóval vig fürdőélet van a mi partfürdőnkben. A kis Tomai gondoskodik is arról, hogy semmi panasza se legyen a fürdőzőknek; a víz friss s a ruhanemű elég tiszta.

— **A besztercezi** felozlatott román klub vezetői ellen a vizsgálat befejeződött. Beszterce főkapitánya hozott íteletet ez ügyben és Domide Geraszim esperest, Trippon Gábor, Tahone Vazul, Czinta Demeter, Login Dénes ügyvedeket, Deak Czirill, Dologa János, Grapini Pamfil papokat 200—200 koronával, Onisor Viktor ügyvedet 400 koronával büntette.

— **Topánfalván,** a f. hó 9-iki országos vásár regelen, egy abrubbányai csizmadiamester felesége ártnak kirakasa közben hirtelen összeesett és meghalt. A hulló egy ponyvával letakarva, abban a rekkenő melegben esti 7 óráig ott hevert. Talán nincs Topánfalván hatóság? — Ugyancsak e vásáron egy szilaj ökör a szarvával egy asszonyt halálosan mellbe szúrt.

— **Nagy vihar** volt vasárnap Szászsebesen. A nagy mennydörgés közben több helyen leütött villámlak két ember lett az áldozata; kettő pedig megsebesült.

— **Nyilatkozat.** Tekintetes szerkesztő úr! Becses lapjának f. évi 54-ik számában „Egy kérdés a sätateri kiosk berlojehez” cím alatt több kérdés — leczkérte-téssel vegyesen — intéztetett hozzám, melyekre bár tudom, hogy nem az egész város nézetét tolmácsolja — annak közérdekű voltara való tekintetből a következőkben válaszolok. A cikik tisztelt írója azzal vádol engem, hogy én a nagyközönség kényelmének rovására monopolizáltam az összes vendéglőket. Pedig én régebben egyet és újabban is csak kettőt bírok a városon levő körülbelül 20 vendéglő közül. Ezek közül az egyik a „Két hatyu” szálloda étterme, a másik a „Nemzeti szálloda” vendéglője a hozzátartozó sätateri helyiségekkel együtt. Ez volna a monopolium?

STEIN S. és Társa

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete

KOLOZSVÁRT,

Mátyás király-tér 2 sz.

Leányka kabátok 1 évestől 14 évesig 1.50 krtól 16 frtig.

Leányka mosóruhák minden színben 1 évestől 14 évesig 55 krtól 6 frtig.

Kötények 1 évestől 14 évesig 50 krtól 3.50 krig.

Leányka harisnyák 1 évestől 14 évesig 20 krtól 3.50 krig.

Leányka kabátok 1 évestől 14 évesig 3 krtól 15 frtig.

Ujszülötteknek kelengye 10 forinttól 150 forintig.

Leányka ingek, szoknyák, nadrágok 1 évestől 14 évesig 40 krtól feljebb.

Szalmakalapok 1 évestől 14 évesig 1.50 krtól 6 frtig.

Keresztelő készlet 2 krtól 30 krtig.

Leányka kabátok 1 évestől 14 évesig 3 krtól 15 frtig.

Hord köpenyek és ruhák.

1-104

Fiu nadrágos ruhák 1 évestől 14 évesig 2.50-4.00 12 frtig.

Fiu mosóruhák 1 évestől 14 évesig 1.20 krtól 6 frtig.

Fiu rövid harisnyák 1 évestől 14 évesig 29 krtól 80 krig.

Fiu ingek 1 évestől 14 évesig 95 krtól 1.25 krig.

Hord köpenyek és ruhák.

1-104

MIEDER-készítés mérték szerint

a legújabb formában és kényelmes viseletű. Vidékre küldök kívánatra árut választás végett.

Vidéki megrendeléseknél elegendő a kor megjelölése. Szives partfogást kér

STEIN S. és TÁRSA.

Tegyük fel, hogy az. zésem, és kérem ne tulajdonítani, ha kijel és az alhoz tartozó idején nem reflektált. keit képviselő városi vettem azokat bérbe, piráns nem jelentkező győzni a tisztelt cik konkurencziától való fe a szóban forgó berlet is, hogy én csupán 4 alkalmával állottam v rendelkezesére; ellen től eltekintve (mert j voltam fenn, a meddig Hogy miért voltam es gatta a sätateret, err ha a tisztelt cikkiró magát, meg is lelte v felvilágosítást, t. i. Számos vendég tanu idén mint tavaly is a kezemet daczára, s többször egy fillér b este a sätateret, na csak ugy özlöött a a városi tanácsból, ha haladéktalanul utasít a Tekintetes Tanács nácsát, mert erre né pontoztat. De lelki utasítást el sem fog dom milyen erkölcsi a közönséggel szembe tölem, ha a saját zse az alkalmat akkor, h la nek rendelkezésre, tisztelt cikkiró ura — nem akarom mon megjegyzését illeti, v söt izlesteleuség is v vetni, annál is inkább is fenn, bizonyára se sem foglalkoznak a t Szívesen átadom a ti czelra — a sätateri memet, söt tovább u szerződés szerint me szes kioszk helyisége arra, hogy az egész üzemben tartja és a olyan kiszolgálást bo én nyújtottam. Igaza hogy mivel szolgált metelten közre hozot lem azonban, hogy e a themával egy kiss hasonlítást fog tenni tani állapotok között java része végeredni jutni, hogy a jelenle semmi áldozatot sen fokozódó igényeinek hogy meghajlok a ti nevében tett óhaja kioskot jó időben u ranyomat fogom látn ha kívánását azont dekében felhozott ve vagyok a tekintetes lettel: Szeidl Józ

— **Szerbia** új e képével készül, ná bányai pénzverőben értékű ezüstöt a us möczbányára.

— **Óvoda-ünne** vári 2 állami óvoda gróf Teleky Ádám tiszteletű Jancsó La sági elnök elnökesé kik szíves közremű pely sikeret, halas emlekezni kívánunk mint felülfizetéseirő a 20 fill. = 58.40 19 kor., Ciccimarra

Szamos e

sz. sz. b

Tegyük fel, hogy az. De erre is van akkor megjegyzésem, és kérem ne méltóztassék szerénytelenségnek tulajdonítani, ha kijelentem, hogy a Nemzeti szállodára és az ahhoz tartozó sétateri helyiségekre én annak idején nem reflektáltam, hanem a városi közönség érdekeit képviselő városi hatóság kívánságának engedve vettem azokat bérbe, amennyiben más elfogadható aspiráns nem jelentkezett. Ezzel azt hiszem meg tudom győzni a tisztelt cikkíró urat az iránt, hogy nem a konkurencziától való felelőmben igyekeztem magamnak a szobau forgó bérletet megszerezni. Igaztalan vad az is, hogy én csupán 4 napon át, az ifjusági vizsgák alkalmával állottam volna a szükségességekkel a közönség rendelkezésére; ellenben igaz az, hogy a napok számától eltekintve (mert jóval több mint négy) csak addig voltam fenn, a meddig a sétateret az ifjuság is látogatta. Hogy miért voltam csak addig fenn a míg ifjuság látogatta a sétateret, erre nem is kellene felelnem, mert ha a tisztelt cikkíró úr jobban informáltatta volna magát, meg is lelte volna a reám nézve eléggé szomorú felvilágosítást, t. i. hogy egyáltalán nem pártoltak. Számos vendég tanuval tudom igazolni, hogy úgy az idén mint tavaly is a nagy áldozatok és minden igyekezetem dacára, sokszor 20—30 krajczár, de még többször egy fillér bevétel nélkül hagytam ott későn este a sétateret, habár szép idő volt és a közönség csak úgy özönlött a sétater felé. A cikkíró úr elvárja a városi tanácstól, hogy engem a kioszk megnyitására haladéktalanul utasítson. Ellenben én nem várom, sőt a Tekintetes Tanács sem fogja fogadni a cikkíró tanácsát, mert erre nézve a szerződés értelmében nincsen pontozat. De lelkiismeretes üzletember létemre ilyen utasítást el sem fogadnék, mert jó magam is tudom milyen erkölcsi kötelességet vállaltam magamra a közönséggel szemben. Különbösen nagy naivság volna tőlem, ha a saját zsebem kárára nem ragadnám meg az alkalmat akkor, ha a közönség kívánságára nem alának rendelkezésre, a mikor pártolni akar! A mi a tisztelt cikkíró úrnak a busás jövedelmekre vonatkozó — nem akarom mondani — személyes irigységéből eredő megjegyzését illeti, válaszom az, hogy nem tartozom, sőt izstelenség is volna, a nyilvánosság előtt számot vetni, annál is inkább, mert ha az ellenkező eset forog is fenn, bizonyára seuki sem, de még a cikkíró úr sem foglalkoznak a témával oly meleg érdeklődéssel. Szívesen átadom a tisztelt cikkíró úrnak — bármely cizra — a sétateri kioszk bérletéből szerzett jövedelmemet, sőt tovább megyek: ingyenesen átengedem a szerződés szerint még hátra levő időre bárkinek az összes kioszk helyiségeket, ha kötelezi magát az illető arra, hogy az egész időnyen át az üzletet állandóan üzemben tartja és a közönség igényeinek megfelelően olyan kiszolgálást bocsát rendelkezésre mint a milyent én nyújtottam. Igazán nem lelem magyarázatát annak, hogy mivel szolgáltatott okot a mostanában már ismeretlen közre hozott kiméletlen tamadásokra. Remélem azonban, hogy a tisztelt cikkíró úr szíves lesz a témával egy kissé alaposabban foglalkozni és összehasonlítást fog tenni a két-három év előtti és a mostani állapotok között és ha ő nem is, de a közönség java része végeredményében ama meggyőződésre fog jutni, hogy a jelenlegi Nemzeti szálloda és kioszk bérlet semmi áldozatot sem sajnálva igyekezett a közönség fokozódó igényeinek megfelelni. Végezetül kijelentem, hogy meghajlok a tisztelt cikkíró úrnak a közvelemény nevében tett óhaja előtt és újból kísérletet teszek a kioszkot jó időben nyitva tartani, de ha ismét csak hátrányomat fogom látni — azt hiszem — nem nehezelt, ha kívánságát azonnal nem teljesítem. Az igazság érdekében felhozott védekezésemmek szíves közléset kérve, vagyok a tekintetes szerkesztő úr iránt kitűnő tisztelettel: Széidl József, sétateri kioszk-bérlő.

— **Szerbia új ezüstpénzét**, mely Peter király arcképével készül, nálunk Magyarországon, a körmöcbányai pénzverőben készítik. A több mint egy millió értékű ezüstöt a napokban szállították Belgrádból Körmöcbányára.

— **Óvoda-ünnep.** Julius 2-án tartotta a marosújvári 2 állami óvoda jótékonykezelt gyermek-ünnepélyt gróf Teleky Ádámé ó méltósága védnöksége és nagytiszteletű Jancsó Lajos ev. ref. esperes, óvoda gondnoksági elnök elnöklésével; a kiknek valamint mindazoknak, kik szíves közreműködésükkel előmozdították az ünnepély sikerét, halas köszönetet mondunk. Együttal megemlékezni kívánunk az ünnepély bevételre, kiadása valamint felülfizetéseiről. Az ünnepélyen elkelt 292 drb jegy a 20 fill. = 58.40 kor. Felülfizettek: Teleky Ádám gr. 19 kor., Ciccimarra Richardné 4.20 kor., N. N. és Dózsa

Emma 3—3 kor., Boró Antalné és N. N. 2—2 kor., Vecsernyés Sándorné 1.40 kor., Jancsó Lajos 1 kor., Bernhard Arnold, Bőjthe Kálmán, Ott Antalné 89—80 fill., Domjansitz Ferdinándné és Nagy Pálné 40—40 fill. Harmath Tivadarné 60 fill., Nagy Ferencz 20 fill. Ez összesen 39.60 kor. Az I. számú óvoda mult évben rendezett ünnepélyén fenn maradt és a marosújvári hitelszövetkezettel elhelyezett 37 koronát kivettük és ebből mindkét óvoda növendékeit megzsonnáztattuk. Ezzel együtt az összes bevétel 135 kor. Kiadásunk: zene 21 kor., ellenőrzési díj a kisbíróknak 2 kor., a fuvar és kiszolgáló 4.40 kor., uszonához való kellekek 21.72 kor., az esztendő és negy évszak eljatszához szükséges kellekek 9.40, az összesen 58.52, a kivett összeg 37 korona, ez összesen 95.52 kor. A bevétel 135 kor. = 95.52 kor. = a tiszta jövedelem 39.48 kor., a melyet valamint a 37 koronát, a mely összesen 76.48 koronát tesz, elhelyeztük a marosújvári hitelszövetkezettel az I-só számú óvoda magánpenztára javára. Marosújvár, 1904. július 6-án. Cseh Szerena, óvónő.

— **Műsoros estély Marosújvárt.** Az orsz. vörös kereszt egyesület marosújvári fiókja. saját penztára javára, a marosújvári Liget táncz helyiségeben 1904. évi július hó 24-én, vasárnap tánczvizsgálommal egybekötött műsoros estélyt rendez. Belepti díj a ligetbe 20 fillér, az estélyre 1 kor. 20 fill. személyenként. Műsor, este fél 8 órakor: 1. Nyitány. Előadja a bányász-zenekar. 2. Szavaltat. Előadja Roska Sandor úr. 3. Vonós quintett. Előadja Roszner Vilmos úr vezetése alatti társaság. 4. Dialog. Előadja Jancsó Adrienne k. a. és Sebestyén Kálmán úr. 5. Magyar népdalok. Éneklő dr. Joksmán Ödön úr. 6. Induló. Előadja a bányász-zenekar. A nép-ünnepély sorrendje delután 3 órakor a Ligetben. 1. Fonográf hangverseny a legújabb szerkeztű „Edison”-féle fonográfokkal, melyek Blaháné, Küry Klára, Palmái Ilka, Fedák Sári stb. művésznők enekét természetesen adják elő. 2. Kuglizó-verseny, értékes nyereménytárgyakkal. 3. Karikadobás kesekre. 4. Trefás versenyek. Futó-verseny akadályokkal. Póznamászás. Fazektörés Szilvaizes lepenyevés. Hurkaevés. Tojás táncz. Kötelhuzás. 5. Gyermekek szépségverseny. Részt vehetnek és a kitűzött értékes díjra pályázhatnak 3-tól 7 éves gyermekek. Jelentkezni 3—1/2 óráig lehet a ligeti tánczteremben. 6. Virágkorzó és virágcsata. 7. A repülő ember. Erőművészeti mutatványok felszálló leggömbön, ezután szabad leereszkedés szállóernyővel stb. stb. Beleptő díj a népünnepélyre személyenként 40 fillér, gyermekeknek 20 fillér.

— **A balazsfalvi magyar ifjuság** által folyó hó 3-án a vezai „Nepkert”-ben a „Lawn-Tennis” pálya alapja javára rendezett nyári táncmulatságról a rendező bizottság a következőkben számol el: Az összes bevétel, a felülfizetésekkel együtt, tesz 187 kor., a kiadás 180 kor. 75 fillért, a tisztajövedelem pedig 6 kor. 25 fillert. Felülfizettek: Simonffy Alajos 8 kor., Benedek Aladar, Lóthe Lajos, Horváth József, dr. Salamon Jenő 2—2 kor., Kovács Nagy Ferencz, Schieszl Károly, Dobolyi Zsigmond, Pongrácz Gerő, Csizser Sandor, Sepelgy Bela és Sinberger Salamon 1—1 koronát. A mulatság a vezai „Nepkert”-ben rendeztetett; tájékoztató megjegyezzük, hogy ezen kert négy magyar kas inobeli tagnak a tulajdonát képezi, a kik nem ismerve anyagi áldozatot, mindent elkövettek, hogy a közönségnek egy viduló és szórakoztató helyet biztosítsanak nemzetiségi különbség nélkül és épen e célból egy második tennis pályát és kuglizót allítottak fel; és szereltek fel; ezt azért emlitem, mert ennek dacára a román közönség mióta a kert tulajdonosának személyében, a ki román volt, változás történt, a kert nem látogatja és dacára a rendezőség azon figyelemességének, hogy a kit meghihattott, mindenkit meghívott, ha csak tevédsébből valaki ki nem maradt, egyetlen egy román család sem jelent meg a mulatságon; ez bizony, akár hogy is vesszük a dolgot, egy kissé különösnek és furcsának tűnik fel és gondolkozunk ezen tüntető magatartásnak okai felett. Ilyen fenyés és sikerült nyári mulatságot ezen kert és Balazsfalva közönsége meg nem látott. Midőn este a különböző alakú és színű szemképrázttató 100 drb lámpion a táncz helyen és a sok lámpa a kertben felgyult és megkezdődött az igen sikerült tüzijeték, úgy nézett ki a kert, mint egy tündérváros, a melyben volt is ám sok tündér, mert a negyeseket 30 pár járta; gyönyörködtünk is bennük, mert egyik szebb volt, mint a másik. Abban különben, hogy a mulatság oly kitűnően sikerült, a rendezőségnek, a melyé különben a siker érdeme. Az idő is segédkezett, oly nagyszerű idő volt és oly kitűnő hangulat, hogy a közönség nagyobb része künn a szabadban a

reggel órákig tánczolt és mulatott, midőn pedig a felkelő nap reá mosolygott, hozzá fogott tenniszezni és csak midőn ebben is kifáradott, távozott haza kedves emlékeket víve magával.

— **Mindazon ismerősöknek**, kik irántunk jó emlékek vannak, búcsú-üdvözlötet mondunk: a P a u e r e s a l a d.

— **Utmutatás az életmentés és első segély nyújtásra balesetben orvos érkezésig.** Ez címen adott ki dr. Virostek A. Győző, a ki ezelőtt alig egy évvel városunkban is mentőgyakorlatokat tartott, egy ábrával is bőven ellátott 182. oldalra terjedő művet. A kik a segélynyújtásnak módjait és szerzőtől hallották, azok nem fogják sajnálni azt a 2 koronát a mibe a mű kerül. Helyén való volna megszerezni rendőrségünknek, tűzoltóságunknak is e könyvet és kihatásai-ban, eredményeiben megbecsülhetetlen lehetne, ha rendőreinket, tűzoltóinkat s talán katonáinkat is orvosai-kitanítva, azok e műnek birtokában az arra szolgálóknak segélyére volnának. A mű szerzőnel Budapest V., Markó-utca 22. kapható.

— **Idegen fölíratok megadóztatása.** Arad város törvényhatósági bizottsága ele Múlek Lajos dr. azt az indítványt terjesztette, hogy az Arad területén levő idegen nyelvű fölíratok tulajdonosaira adót vessen ki a város és az ekképpen befolyó jövedelmet fordítsa a közpénztár javára. A közgyűlés elvben magáévá tette az indítványt és véleményes jelentéstétel, egyuttal szabályrendelet alkotás végett egy szakbizottságnak adta ki, de a bizottság egyhangulag elvetendőnek véleményezte az indítványt. Annak dacára azonban a szabályrendelet egyes pontjait a következőképpen állapították meg. A város utcáin levő idegen fölíratok megadóztatás alá kerülnek. Ha a fölíratok teljesen idegen nyelvűek akkor a III. osztályú kereseti, illetőleg vállalati jövedelem után fizetett adónak a husz százaléka vettetik ki pótlékul, ha pedig az idegen fölírat mellett hasábosan a magyar is áll, ez esetben tíz százaléka. Azon idegen nyelvű czégek, melyeknek a városban csak fiókjuk van: 100 illetve 50 koronát fizetnek. Az ekként befolyó jövedelem a város közpénztárának javára szolgál. Az adókövetést az adóügyi osztály előterjesztése alapján a tanács eszközli, a főbe-bezéseket elsőfokon a törvényhatósági bizottság, másodfokon a belügyminiszter intézi el.

— **Felvétel a hadapród-iskolákba.** A cs. és kir. közös hadseregbeli hadapród-iskolákba a következő iskolaév elején, mintegy 310 növendéket fognak fölvenni. Az előadás nyelve a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári és nagyszabeni gyalogsági hadapród-iskolák első évfolyamában, továbbá a lovassági és weisskirchei tüzérség iskoláknak párhuzamos magyar osztályaiban: magyar és a német, a kamenitzai és károlyvárosi iskolában a német és horvát, a többiekben pedig a német nyelv. A fölvetelhez magyar vagy osztrák állampolgárság szükséges, továbbá testi alkalmatlanság, megfelelő előképzettség és kifogástalan erkölcsi magaviselet. A bizonyítványokkal felszerelt kérvényeket augusztus hónap 15-ikéig lehet benyújtani, a legközelebb levő hadapród-iskola parancsnokságához.

Rendkívüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek. Kiváló szolgálatot óhajtottunk teljesíteni lapunk t. előfizetőinek, midőn a magyar nők kedvezenc divat-újságával a Budapesti Bazarral oly egyezsere léptünk, hogy t. előfizetőinknek e minden tekintetben praktikus és modern szépirodalmi divatlapot negyedevenként 1 korona 30 fillérért küldjük. A Budapesti Bazar pompás kiállításban havonként kétszer jelenik meg s minden számban 60-70 divatábrán mutatja be a legújabb francia és angol divatot, a legújabb kézimunkákat s hogy az öltözékek hazilag is elkészíthetők legyenek, két oldalas szabás- és kézmunka-ívvel is szolgál, sőt természetes nagyságban, papírból kivágott kitűnő szabás mintákat is nyújt. A Budapesti Bazar szakszerű képeivel és utasításaival a női öltözékek házi elkészítésének titka meg van fejtve! Szépirodalmi részét elsőrangú írók írják. Midőn ezen rendkívüli kedvezményt lapunk t. előfizetőinek becses figyelmébe ajánljuk, megjegyezzük, hogy e kedvezménybe csakis lapunk előfizetői részesülnek. Előfizetéseket minden hó elsejétől kezdve elfogadjuk. Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalába küldendők.

Közgazdaság.

Tapasztalati adatok a rozs termelésére vonatkozólag.

Nálunk Magyarországon a rozs termelése nagyon is másodrangú szerepet játszik. Nálunk mindenki csak buzát akar termelni s kétséget sem szenved, hogy a buza rendszeren valamivel nagyobb termést ad s ára valamivel magasabb. Mégis minden gazdaságban kell

Számos elismerés és bizalom nyilatkozat igazolja azt, hogy

TÁNGEL JÓZSEF
női, férfi és gyermek divatáru üzletében
NAGYENYEDEN

a leghatározottabb szabott árak mellett
csakis mindig
a legjobb minőségű áruk lesznek ki-
szolgálva,

szerint

és végett.

adó a kor

RSA.

rozst is termelni, ha egyébként nem, a cselédség szükségletére. A rozs azonban olyan mostoha elbánásban részesül, hogy termése többnyire minden kritikan alul áll. Nem így van ez külföldön, különösen Észak-Németországban, a hol a rozs ugyanazt a szerepet játsza, mint nálunk a buza s a valóságga mesterek a gazdák a rozs termelésében. Olyan termés-átlagokat kapnak a minőről nekünk fogalmuk sincs.

Természetesen a talajt nemcsak amugy tel-tul hanem igen alaposan megművelik, s általában véve nitrogén-trágyával trágyázzák. Jóformán nincs gazda, a ki rozs vetésére salétromot vagy ammóniak-nitrogént ne használna, s általános a nézet, hogy a tulajdonkepeni rozstalon csak akkor várható kielégítő rozs termés, ha nitrogén-trágya is alkalmaztatik, csupan az iránt eltérők a nézetek, hogy ősszel vagy tavasszal jobb-e ezen trágyát elhinteni. Épen azért újabb beható kísérletek vezetettek ez irányban, a melyek közül a legmervadóbbat, a Gerlach által Posenben végzett kísérletek eredményeit szükségesnek tartjuk e helyen is ismertetni.

E kísérletre szolgáló terület 20 morgen volt (1 morgen = 2550 m²) s alaptrágyául morgenenként használtott 3.5 mm. kainit, 1.5 mm. thomas salak és 1-2 mm. szuperfoszfát, a melyeken kívül az egyik táblán salétrom, a második ammóniak-nitrogén szórattott ki különböző mennyiségekben felváltva ősszel és tavasszal.

A nitrogén trágya nélküli területen termett, 15.77 mázsa (mázsa 1/2 mm) rozs és 30.40 mázsa szalma. Valameennyi tavasszal salétromozott vagy ammóniak-nitrogénnel ellátott tabla legalább 2 mázsával adott nagyobb termést, holott 4-16 font szórattott ki morgenenként, ellenben az ősszel kiszórt salétrom csak egy mázsával adott nagyobb termést. Legnagyobb termést adott a 3-ik számú tabla, a melyre 16 font salétrom nitrogén szórattott ki tavasszal és pedig egy morgenen 19.66 mázsa szemet és 35.52 mázsa szalmát.

Ezen kísérletből kitűnik, hogy bár a nitrogénnel nem trágyázott parcellán is nagy termést adott, mégis a nitrogénnel való trágyázásra minden esetben fokozódott a termés. Legnagyobb volt a termés azon parcellákon, melyek tavasszal chilisaletrommal lettek trágyázva. Az őszi trágyázás ammóniakkal koránt sem hatott olyan kedvezően. A kísérletek egyáltalában azt bizonyítják, hogy a könnyű talajokon — érteve hogy azok nem nagyon soványak — a rozstot legcélszerűbb tavasszal chilisaletrommal trágyázni, a soványabb talajokon azonban ősszel is kell nitrogént adni, de csak keveset.

Szíveljük meg a tapasztalatokat s tegyük egyelőre bár kicsinyben kísérletet a rozsnak salétrommal való feltrágyázásával s az eredmény bizonyára meg fog győzni arról, hogy nagyban is így kell eljárunk.

Szerkesztői üzenet.

Szeidl József, Nagyenyed. Beküldött nyilatkozatát nagy terjedelme miatt a tárgyra vonatkozólag lényegtelen részek rövidítésével ma hoztuk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár részvény társaság könyvnyomdájában

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetés 10 szög 40 fillér, azon túl minden szó 4 fillér. A hirdetés bélyegdíjmentes. Levélbeli tudakozásra szívesen válaszolunk, ha postabélyeg mellékeltek. Hirdetéseket a kiadó hivatal vesz fel.

Egy jó családból való fiu tanoncznak felvétetik. — Egy segéd azonnal munkát nyer ifj. Tomai Pál szücsmesternél.

Alulirt ajánlja a nagyérdemű közönségnek tisztán kezelt **többféle jó borait** Vizonteladók előnyös árban részesülnek. **Winkler János.**

SALAMON GÉZA
czipész

NAGYENYED, Főter 25 sz. (Központi vendéglő épület.)

Készít a mai kor igényeinek megfelelő **uri-, női- és gyermek cipőket** a legjobb és legfinomabb anyagból. Ugy helybeli, valamint vidéki megrendeléseket is gyorsan és jutányosan eszközöl:

Czipőkenőcsök raktáron tartatnak! **Vevőimnek díjmentes czipőjavítás!**

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Tisztviselői kölcsönt kaphatnak

állami és közigazgatási tisztviselők, katonai tiszttek, hivatalnokok és nyugdíjasok, 2-től 15 évre, legtöbb esetben kezdet nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után tőke és kamatban havonta circa kilencz kor. fizetendő. Megkereséseket közleendő állás. évi törzsfizetés, szolgálati, születési idő és menyői összegű a mai napig a kiérdemelt nyugdíj igény. Előleges kiadás nem szükséges.

Ugyszintén olcsó kamatu törlesztéses jelzálog kölcsönök gyorsan elintéztetnek. Minden irányban a legnagyobb diskreció biztossítottatik. — Válaszra bélyeg mellékelendő.

ORSZÁGOS FÖLHITEL ÉS SZEMÉLY KÖLCSÖN INTÉZET
KOLOZSVART, Király-utca 16. sz.

Leggyorsabb pénzkölcsön.

Részvett kiállításon kintéttve szép és jó munkáért.

Udvari és Társa

kocsigyártó cég

legnagyobb készletet tart **új kocsikból**, valamint elvállal e szakmába vágó javításokat, kocsik lajrozást, bérelést kívánat szerint **Kivántra árjegyzéket küld.**

Használt

kocsit

becserél.

23 52-100

Megrendeléseket készpénzzel teljesít. Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol. A n. é. köz. usg eddig iratunk tanúsított nagybeszű partfogasát jövőre kérve, mely tisztelettel **UDVARI és Társa** KOLOZSVART, Radák-utca (Zöldfa-vendéglő mellett.)

A „KÁVÉ KIRÁLY” hoz.

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „Király kávét” vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem letezett módszer szerint van pörkölve. Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni. Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb czikk, melyből a finom zamatu s illat azonnal elillan, valamint minden izt s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postállomásra bérmentve, utánvétellel a következők árban:

1 kgros doboz 4 kor. 80 fill.	2 kgros doboz 9 kor.
4 kgros doboz 17 kor. 20 fill.	

Ezen különleges pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyers fajoktat, szinte bérmentve utánvétellel bármely postállomásra:

1 postacsomag 5 kgr. legfin. Cuba	kor. 13.50
1 " " 5 " " Ceylon	" 12.-
1 " " 5 " " Jamaica	" 11.20

BIRÓ ÉS TÁRSA a „Kávé király”-hoz
BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körut 2/b.

A „KÁVÉ KIRÁLY”-hoz. 279 5-26

Sz. 415-1904. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola végrehajtónak Pandor György hagyatéka végrehajtást szenvedő ellen 320 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a türi 17 sz. tkjvben A + 21 r. sz. házassbeltelkére 466 kor., a 22 r. sz. 1031 hr. sz. ingatlanára 146 kor., a 23 r. sz. 2072/3 hr. sz. szőlőre 24 kor., a 24 r. sz. 2102/2 hr. sz. szőlőre 44 kor., a 25 r. sz. 2233 hr. sz. ingatlanára 6 kor., a 26 r. sz. 2434 hr. sz. ingatlanára 24 kor., a 27 r. sz. alatt bejegyzett rész legelő illetményre 102 kor. és a 28 r. sz. alatt bejegyzett rész illetményre 102 kor., összesen 914 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 8-án d. e. 10 órakor a telekkönyvi iroda helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik végrehajtó és képviselője kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átszolgáltatni. A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Balázsfalván, 1904. évi április 19-én.

303 1-1

Csiszér,
kir. albiró.

Sz. 1458-1904. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Müller Mihály tiszti főgyűsz által képviselt m. kir. államkincstár végrehajtónak Dávid Paraszkia Bogdan Vasziljáné és Dávid Palagya Zsurza Tanásziáné igenpataki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 578 kor. 34 fillér tőkék s jár. iránti végrehajtási ügyében az igenpataki 33 sz. tkjvben A + 1-6 r. sz. 54, 55, 83, 217, 223, 224, 7. 9. 783, 784 és 902 hr. sz. fekvőkől végrehajtást szenvedőket illető 3/4 rész jutalékára összesen 801 korona becsárban az árverést elrendelte, és a fenn megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 12-ik napján d. u. 4 órakor Igenpatak községhezálán megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában megjelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. járásbíróságnál bírői letétben történt előleges elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1904. évi május 27-én.

Weiner,
kir. albiró.

Sz. 205-1904. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a balázsfalvi takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Steff Miklós ohábai lakos végrehajtást szenvedő ellen 500 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében az/ohábai 828 sz. tkjvben A + 1 r. sz. 726/2 hr. sz. ingatlanra 52 kor., a 2 r. sz. 878/2/2 hr. sz. ingatlanra 76 kor., a 3 r. sz. 926/1/1 hr. sz. ingatlanra 132 kor., a 4 r. sz. 1218/2, 1219/2 hr. sz. ingatlanra 24 kor., az 5 r. sz. 1327/1, 1328/1 hr. sz. ingatlanra 97 kor., a 6 r. sz. 1833/1 hr. sz. ingatlanra 192 kor., a 7 r. sz. 2132/2, 2133/2 hr. sz. ingatlanra 96 kor., a 8 r. sz. 2178/1, 2179/1 hr. sz. ingatlanra 232 kor., a 9 r. sz. 2188/2, 2189/2 hr. sz. ingatlanra 288 kor., a 10 r. sz. 2539/2 hr. sz. ingatlanra 68 kor., a 11 r. sz. 2621/2 hr. sz. ingatlanra 330 kor., a 12 r. sz. 2695/2 hr. sz. ingatlanra 304 kor., a 13 r. sz. 2698/2 hr. sz. ingatlanra 260 kor., a 14 r. sz. 2918/1 hr. sz. ingatlanra 203 kor., a 15 r. sz. 3099/2 hr. sz. ingatlanra 260 kor., a 16 r. sz. 3234/1 hr. sz. ingatlanra 187 kor., a 17 r. sz. 3526/2 hr. sz. ingatlanra 57 kor., összesen 3075 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 8-án d. e. 10 órakor Ohába községhezálán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis. ervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Balázsfalván, 1904. évi április hó 18-án.

Csiszér,
kir. albiró.

304 1-1

Sz. 5401-1903. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szelistei takarékpénztár szövetezet végrehajtónak Sztójka Janos és Miklós farkastelki lakosok végrehajtást szenvedők ellen 400 kor. s jár. iránti végrehajtásos ügyében a farkastelki 89 sz. tkjvben A + 1 rend. 224 hr. sz. ingatlanukra 60 kor., a 2. r. sz. 227, 229 hr. sz. házassbeltelkükre 415 kor., a 3 r. sz. 562 hr. sz. ingatlanukra 12 kor., a 4 r. sz. 1002 hr. sz. ingatlanukra 73 kor., az 5 r. sz. 1204 hr. sz. ingatlanukra 33 kor., a 6 r. sz. 1239 hr. sz. ingatlanukra 59 kor., a 7 r. sz. 1269 hr. sz. ingatlanukra 26 kor., a 8 r. sz. 1507 hr. sz. ingatlanukra (szőlőre) 56 kor., a 9 r. sz. 1703 hr. sz. ingatlanukra 30 kor., a 10 r. sz. 1839 kr. sz. ingatlanukra 27 kor., a 11 r. sz. 1964 hr. sz. ingatlanra 31 kor., a 12 r. sz. 1974 hr. sz. ingatlanra 31 kor., a 13 r. sz. 2006 hr. sz. ingatlanukra 137 kor., a 14 r. sz. 2450, 2451 hr. sz. ingatlanukra 157 kor., a 15 r. sz. 2548/2 hr. sz. ingatlanukra 10 kor., a 16 r. sz. 2605 hr. sz. ingatlanukra 73 kor., a 17 r. sz. 2636 hr. sz. ingatlanukra 23 kor., a 18 r. sz. 2670 hr. sz. ingatlanukra 18 kor., a 19 r. sz. 2780 hr. sz. ingatlanukra 98 kor., a 20 r. sz. 2826 hr. sz. ingatlanukra 20 kor., a 21 r. sz. 2843 hr. sz. ingatlanukra 34 kor., a 22 r. sz. 2855 hr. sz. ingatlanukra 5 kor., a 23 r. sz. 2964 hr. sz. ingatlanukra 13 kor., a 24 r. sz. 3147 hr. sz. ingatlanukra 33 kor., a 25 r. sz. 3149 hr. sz. ingatlanukra 5 kor., a 26 r. sz. 3206 hr. sz. ingatlanukra 19 kor., a 27 r. sz. 3252 hr. sz. ingatlanukra 6 kor., a 28 r. sz. 3662 hr. sz. ingatlanukra 12 kor., a 29 r. sz. 3707 hr. sz. ingatlanukra (szőlő) 56 kor., a 30 r. sz. 3710 hr. sz. ingatlanukra 72 kor., a 31 r. sz. 3871 hr. sz. ingatlanukra 118 kor., a 32 r. sz. 3899 hr. sz. ingatlanukra 6 kor., a 33 r. sz. 3906 hr. sz. ingatlanukra 40 korona, összesen 1790 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi augusztus hó 1-ik napján d. e. 10 órakor Farkastelke községhezálán tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Arverezni szándékozik végrehajtó és képviselő kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának tíz százalékát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság. Balázsfalván, 1904. évi április hó 12-én.

Csiszér,
kir. albiró.

302 1-1

UJ!
Telefon szá

Van szere
ebédlo-, háló-
Asztalos e
gyorsan és pontosan
A n. érd.

Ango
Be
Kötszerek

Naftalin,
kovarpor,
Féreg ir
ebészeti és beteg
szközök nagyban

Burge
gyógyár
KOLOZSV

REZÖNTÖDE.
den
lokomo
linka főz
szüleket
csapok és es
e szakmába vágó
szítést jutányosan
mindennemű rez
Videki megkeresés
léseket gyorsan, po
RAPOPORT ADÓ
KOLOZSVAR, Felleg

SZESZAK
ko
KOLOZSVAR

Alapított 1870-be

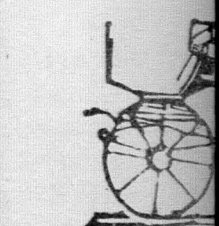
Kocsi nagy rák

Nagy kocsijavító

technikai gépekké

Mindenne

Videki megkere

Gyárunk az egye
részét: kerekes, ko
személyes vezetésű
legutányosabbk ar
jutányos árban.
Beesés partfogas

255 9-50

Gers
erdélyi marvány.

Gyartelep é
= **KOLOZS**

UJ! Butorraktár és kárpitos üzlet! UJ!

Telefon szám 259. **SZATHMÁRY JÁNOS** KOLOZSVÁRT, Malom-utca 8.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy butorraktáramban magyar hazai gyártmányok dús választékban kaphatók; u. m. ebédlő-, háló- és szalonberendezések, irodai felszerelések stb. Asztalos és kárpitos munkák rajzszerinti elkészítését, valamint minden e szakmába tartozó javítás, átalakítás stb. munkálatokat olcsó áron, gyorsan és pontosan eszközölöm. **Videki megbízások és megkeresések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.** A n. érd. közönség b. pártfogásáért esdve, maradtam kiváló tisztelettel 250 10-52 **Szathmáry János.**

Angol és francia illatszerkek.
Bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességek.
Fertőtlenítő anyagok, padlómaszkok.
Gazdasági cikkek, állatgyógyszerek.

Kötszerek gyárak és cséplőgépekhez.

Naftalin,
kovarpor,
Féreg irtók.
Ébészeti és betegápolási eszközök nagybani raktára.

Burger F.
gyógyáru üzlete
KOLOZSVÁR, Főter.

Leakész ruhákkal.

Nem kell többé kész ruhákat venni, mert a legszebb öltönyöket készítem már 18 forinttól kezdve valódi angol, bel- és külföldi, ugyisint hazai gyártmányu tiszta gyapju szövetekből.

A miről tisztelt vevőim egy próba rendelés után meggyőződhetnek. Műhelyemben csakis nagyvárosi képzett munkásokat foglalkoztatok és a legkényesebb igényeknek megfelelő munkát állítatok ki, a mennyiben munkásaimnak a legnagyobb árt fizetem a helyi piacon.

Állítom valóságáról bárki meggyőződést szerezhet, a mennyiben nem árasztom el a tisztelt vevő közönséget **hazug reklámokkal.**

Mesteri szabásért kezeskedem.
GOLDSTEIN MÓR
209 8-52 uri szabó, Főter 15. (Vár-épület.)

NÉMETHI ISTVÁN

első erdélyi szobrászati műterme
KOLOZSVÁR, Monostori-út 129. (Sajtó hűtő)

Van szerencsém b. tudomására hozni, miszerint Monostori-út 129 sz. alatt a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **SZOBRA SZATI MŰTERMET** nyitottam, hol elvállalok minden e szakban létező faragványokat u. m. épületdíszítést gipsz, kő, műkő, terrakotta és ezementből.

Belső díszítést új modern kivitelben ebédlők, szalonok, dísztermek vagy bármely szobák mennyezeteit barocce vagy különböző stílusban olcsó árban.

Angol kertekké való ezement szoboresoportok, virágvázaq talapzattal, szökőkutak stb. melyek a tagynak is ellenállanak. Ezement vagy ércbe öntött síremlékek szoboralakban agyag skizkek bemutatasa mellett.

Bármely sírkövekben alkalmazható legújabb rendszerű karrai fehér márványból vagy mas kőemből a legszebb kivitelű Realief, Profil avagy Anfassban művészi díszítő műveket, melyeket teljesen hűen jól felvert fénykép után mintáz és farag. Videki megrendelések reazonnali válasz.

Kiváló tisztelettel **Némethi István**
268 2-52 szobrász.

256 3-52

RÉZÖNTŐ. Készít szeszgyárak, gőzmalomok és vízművekhez való minden öntvényeket. — Cséplőgépek, lokomobilok javítását eszközöl. Pálinka főzésnél szükségeltető kavarázó készülékeket fürdőkhöz szükségeltető rézcsapok és csavarokat, valamint minden e szakmába vágó sárga réz öntést és készíttést jutányosan elvállal. Továbbá készít mindennemű réz és ágyufém öntést. Videki megkereséseket és megrendeléseket gyorsan, pontosan eszközöl.

RAPOPORT ADOLF rézöntő
KOLOZSVAR, Fellegvári-ut 6 sz.

ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.T.

Alapítóké 200000 kor. **NAGYENYEDEN.** Alapítóké 200000 kor.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legolcsóbb kamatláb mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönök után 500 koronán felül 6 1/2%-ot számít.

Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 1/2% alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Vásárol és elad értékpapirokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket.

45 Betétek után 1904. július 1-től naptól napig 4 1/2%-ot fizet.

SZESZÁK FERENCZ ÉS FIA

kocsigyártók
KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapítottak 1870-ben. Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg. Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. — Pontos kiszolgálás. **Mindennemű kocsik raktára.** Videki megkeresésre azonnal válaszolunk.

Gyárunk az egyedüli Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: **kerekes, kovács, nyerges és fényező** munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főcélunk a jó, szolid munka jutányos árban. Becses pártfogását tisztelettel kérve

Szészák Ferencz és Fia
kocsigyártók
255 9-50

Kalap, nyakkendő és fehérneműk.

BERKOVITS BÉLA

női-, férfi-, fiu- és gyermek-ruha, valamint férfi-divat üzlete
Nagyenyed, Főter 3.

Bátor vagyok a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy bevásárlás-utazásomból haza érkezvén, a tavaszi idényre **sok szép tavaszi ujdonságokat** bevásároltam. Különösen bátor vagyok b. figyelmét felhívni **elegáns és divatos** női kabát raktáromra.

Saját szabóműhelyemben

24 órán belül készítek mérték után a legkövetelőbb izlésnek megfelelő **férfi- és gyermek ruhákat.** Továbbá dús választékban tartok férfi-, fiu- és gyermek kész-ruhákat, valamint elismert legjobb minőségű **női-, férfi- és gyermek-czipők,** valamint kalap, nyakkendő és fehérneműket. Becses látogatását örömmel várva, s magamat szives pártfogásába ajánlva, Kiváló tisztelettel **BERKOVITS BÉLA.** 426 57-3

Pontos és szolid kiszolgálás.

Gerstenbrein Tamás

erdélyi márvány, svéd gránit, Labrador és Syenit kőipari vállalat
KOLOZSVÁRT.

Gyártelep és központ: **KOLOZSVÁRT.** Fióktelepek: **Nagyszeben és Nagyvárad.**

Elvállalja a magas építményeknél előforduló összes kőfaragó és kőszobrász munkákat, sírkövek, sírkerítések és kapcsolatosan e szakmába vágó mindennemű munkálatokat.

Gerstenbrein Tamás

képesített kőfaragó mester. 252 10-52

at.
közírré teszi,
kir. államkings-
lané és Dávid
ajást szenvedők
ási ügyében az
83, 217, 223,
tist szenvedőket
ban az árverést
évi augusztus
nál megtartandó
k adatni.
znak az ingat-
1. évi 3333 sz.
értékpapirban
bírósnál bírói
mervényt átszol-

Weiner,
kir. albiró.

onat.
közírré teszi,
végrehatatónak
500 kor. s jár.
en A + 1 r. sz.
r. sz. ingatlanra
or., a 4 r. sz.
1327, 1, 1328, 1
ingatlanra 192
kor., a 8 r. sz.
2188, 2, 2189, 2
e. ingatlanra 68
12 r. sz. 2695, 2
ingatlanra 260
15 r. sz. 3099, 2
sz. ingatlanra
kor., összesen
grehajtási árve.
k az 1904. évi
nál megtartandó
lól is el fognak

kialtási árának
42 §. jelzett
iküldött kezébe
-a értelmében a
állított szabály-

Csiszér,
kir. albiró.

at.
közírré teszi,
ajtatónak Sztojka
szendők ellen
éi 89 sz. tjkvben
r. sz. 227, 229
sz. ingatlanokra
r., az 5 r. sz.
sz. ingatlanokra
r., a 8 r. sz. 1507
8 hr. sz. ingat-
ra 27 kor., a 11
974 hr. sz. in-
ra 137 kor., a
15 r. sz. 2548, 2
sz. ingatlanokra
r., a 18 r. sz.
hr. sz. ingatla-
a 20 kor., a 21
2855 hr. sz.
nokra 13 kor., a
sz. 3149 hr. sz.
nokra 19 kor.,
sz. 3662 hr. sz.
tanokra (szőlő)
r., a 31 r. sz.
y hr. sz. ingat-
kra 40 korona,
rtban a végrehaj-
atlanok az 1904.
stelve községha-
áltási aron alól
telével tartoznak
pénzben, vagy az
zámitott óvadék-
y az 1881. LX
áli előleges elhe-

Kizárólag kézimunka által készített czipők.

Csiszér,
kir. albiró.

czipőket
deléseket is

czipész.
pőjavítás!

Alapított 1873. Alapozittai 3t 8

Ajánlom szabadalmazott 251 7-16

Jéghűtőimemet,

melyek igen takarékos lég-medenczével vannak felszerelve. Hentes üzletek, tej-elárúsítók és privát házaknak igen alkalmas. Raktáron áll 30 koronától 400 korig.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SEEMANN J. Lakatos, tizedes-mérleg, fűvő és hűtő készítő
KOLOZSVÁRT, Nagymalom-utca 20 sz.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatöréssel, göres és más ideges állapottal szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve

HATTYU GYÓGYSZERTÁR
altal Mejn-Frankfurt. 109 52

Erdélyi Ernőné

kárpitos műhelye és butor-raktára
NAGYENYED, Buza-piacz.

Raktár mindennemű hajlított fa- és vas-butorokban, ugy-szintén tükrök, képek és mindenféle esztélyezett butorokban. — Javítások gyorsan és szelídül.

Számos éven át Ióvárosokban és elsőrendű műhelyekben szerzett tapasztalataim által az n kellemes helyzetben vagyok, hogy a műhelyemben készült

KÁRPITOS BUTOROK

a t. vevőimmet minden irányban pontos és szelíd kiszolgálással kielégítik. — Rendeléseket különlegességekben is teljesítik és szakképzettségem által biztosítom, hogy minden rendelést a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Egy kísérlet által ezen állítasomról teljes meggyőződés szerzhető, a miért is bator vagyok kérni, miszerint személyes látogatásával megismerhetem sziveskedjek, esetleg egy levelezőlapal szives értesítését kérve, hogy annak érkezése után én tehessem személyes tiszteletemet. 48 50

Butorok csomagolását olcsón elvállalom

LICHNOVSZKY LIPÓT

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 31. szám
(volt Belközép-utca.)

Raktáron tartok Majolika, Ó-Német honi (Dániel) kályhákat, ugy-szintén

TAKARÉKTÜZHELYEKET,

fűrdő-kádburkolatokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben.

Elvállalom kályhák újra átrakását és takarítását helyben ugy mint vidéken a legszelídülárban.

A nálam készült munkákért teljes felelősséget vállalok.

Vidéki megkeresésekre azonnal reflektálok.

Megbízásokat azonnal személyesen vagy levélileg eszközölk. 125 26

GRÓSZ MIKLÓS

hatóságilag eng. és törv. bejegyzett elhelyező és üzletek adás-vételét közvetítő irodája

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 12. szám.

Elhelyezők: szállodai, vendéglői és háveházi személyzetet leggyorsabban és legpontosabban.

Telefon 494 szám 122 26

Sürgőnyezim: Grósz ügynök Kolozsvár.

EURÓPA SZÁLLOKA

Gyalafehérvárt.

I. rangú szálloda 30 szobával, villamos világítás, kifutó konyha, tiszta borok, remek ágyak, fürdőszobák, telefon, omnibusz minden vonatonál. — Mérsékelt árak.

Számos látogatásért eszedezik mély tisztelettel

62 11-50 **HAAS VILMOS** szállodás.

Klaszovitt György

szijgyártó, nyerges, táskás és bőröndös
KOLOZSVÁRT.

Jó és szép munkáért és haladásért többször kitüntető

Nagy raktár kész hámoz és nyergelben, nevszintén utazótáskák és bőröndök, Plaidzsok, esernyő és butortartók, uti tolette táskák, minden forma és nagy-árlan, puskatökök, vadásztáskák, gonásni, telenyövek, vadászszekerek és minden előforduló bőrűk esakis saját gyártmányaim óriási választékban.

Téli és nyári lótarakók és lóhálók, az egész lóra és külön csak a fejre (legyek ellen).

Minden előforduló bőrűt rendelés szerint rö id idő alatt legjutányosabb árban készítek.

Mindenféle takarító és bőrpoló szerkesben nagy raktár.

Pósta megbízásokat gyorsan és pontosan teljesítek. 18 52

Babós és Társai

KOLOZSVÁRT, vaskereskedése Deák Ferencz-u 25.

Nagy raktár mindennemű hazai gyártmányu vasárunkban u m. *kudsi-ri-rúdvasak, építkezési-vasgerendák, kész falkötővasak, Beocsini cément, Gypsz, Menyestet-nád-fonat, Fedél és elszigetelő lemezek, Carbolineum, Kátrány, Kocza alakú kovács szén, Koax és Faszén, Hollandi kence* és mindennemű *festékaruk, Gazdasági gépek és eszközök, gepolaj, gépszij, rézgálicz és Raffia hánec.*

Üzletünkben fizető pénztárgépet állítottunk fel, mely minden készpénz fizetésről szelvényt ad és 50 korona ilyen szelvények visszaadása ellenében 1 koronát térítünk meg.

Telefon 351 sz.

Tűzmentes pénzszekrények, valamint használt pénzszekrények is kaphatók.

Konyhaberendezési cikkek. Épület vasalások.

Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

Gazdasági gépekből árjegyzék díjmentesen küldetük. 4-52

Cs. és kir. udvari szállító **NEUMANN M.** Szerb kir. udvari szállító.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér.

A tavaszi és nyári idényre

Nagy választék fiu-, leány- és gyermek-ruhákból.

Minták és képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendeléseknél elegendő mértéknek egy régi öltöny beküldése. Gyermekruhák rendelésénél elegendő, ha a gyermek korát, a kívánt szint és árt velem közlik.

ajánl tavaszi és nyári öltönyöket, átmeneti kabátokat (Double-Ülster, Raglán), tavaszi felsőket (überzieher), Havelok ujjakkal és ujjak nélkül. Gazdasági kabátok szövételéssel. — Fekete szalon és frak öltönyöket.

38 26-52

Előfizetési feltét

helyben házhoz hordva vagy postán küldve:

Egész évre . . . . .
Fél évre . . . . .
Negyedévre . . . . .

Egyes szám ára . . . . .

Hirdetések díja

□ centiméterenként 6 fillér
dők és gyárosok külön árakban részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér

Meg

Valóban más szellem az expozék után, a mány álláspontját, Attette, mikor a diskugában megkezdették azóta lefelé: közömlök, közhelyek, a mi benyomását teszik, dására ez a kényes mat, — végképp eldig jelentkeznek szácsak a gyorsíró fogsenki sem törődik velleneségei figyelnek, hassák velük, a hársanak nekünk.

Hasonló kérdések is bírnak el. Két-hatöbbet mond és kelgal előadva, többet számra való disszert.

Maga az összeg, egy félmilliárdos álltőséggel. Minden m közzszolgálat összes czimen sok millióny, akkor méltányos, k a kik a király szeméota a 30 év előtti magyar nemzet erős melyek az alattvalósitik, tiltakoznak eszzenvedjen, vagy mitámadjanak a koron.

Amire nekünk s hogy az udvartartás országgon költessék szivaroghassék állanak fizetett tributu pontból kivételesen jogos igényeink, a

Egy t

Párisi naplóból

... Ma reggel letatlan szalonartó amit a tél elején vagy legalább is dalmi szalonjában. maga Antole Francsuró, szinte ördög után: egy madagalára itelt nihilista Indiából érkezett tráliai festő s Tort d'Etioleának egyárt rült, ami szalonját ugyszólván haldok Ambroise Thomast a „Mercure“-tól a csinos Pierre Lou nekünk — d'Annuezidei főszenzáció hozatni, de annyit hogy sikeresen harnem ereszti ki hí írja, hogy szerdáj Valéry? Bevallo magaslatán. Ez a egész emberiség g s mindennap anny fel, hogy lehetetle